

ESG-risikovurdering – Metodikk

Formålet med ESG-risikovurdering er å identifisere og prioritere risikoområdene forbundet med produksjon og handel av varer og tjenester. Omfanget på vurderingen er avgrenset til 4 områder:

1. Geografisk risiko
2. Kategoririsiko: Sosiale forhold
3. Kategoririsiko: Klima og miljø
4. Kategoririsiko: Virksomhetsstyring

Risiko utregnes som produkt av; geografisk risiko og kategoririsiko, i poengsumskala fra 10 til 120. Poengsum til og med 25 utgjør lav risiko, poengsum fra og med 26 til og med 59 utgjør middels risiko, og poengsum fra og med 60 utgjør høy risiko. ESG-risikovurdering identifiserer og prioriterer risiko forbundet med leverandørene, samt gir grunnlag for videre håndtering av faktiske og potensielle negative virkninger på mennesker, samfunn og miljø i våre verdikjeder. Deriblant, men ikke begrenset til gjennomgang av dokumenter, stedsrevisjon og implementering av korrigerende tiltak.

Hva er geografisk risiko?

Geografisk risiko er basert på fire anerkjente internasjonale indekser. Vektlegging av indeksene tar utgangspunkt i de 3 overordnede kriteriene i samfunnsansvar, med likestilt vektning:

- $\frac{1}{3}$ Sosial
 - o $\frac{1}{4}$ av FNs menneskelige utviklingsindeks (HDI)
 - o $\frac{1}{4}$ av Global Slavery Index (GSI)
- $\frac{1}{3}$ Etisk
 - o *Corruption Perceptions Index (CPI)*
- $\frac{1}{3}$ Miljø
 - o *Environmental Performance Index (EPI)*

Aggregeringen av disse indeksene gir en oversikt over risikonivået knyttet til land over hele verden:

- Lav risiko (1).
- Middels (2).
- Høy risikor (3).
- Forbudte land, merket **svart**.

Hva er kategoririsiko?

Kategori risiko er vurdert etter varens eller tjenestens iboende risiko forbundet med produksjon eller gjennomføring. Vurdering er basert på en empirisk tilnærming, med intervju av innkjøpsleder. Metoden som er valgt tar i betraktning følgende 3 områder, hvor det gis en poengsum fra 1 (*lav risiko*) til 4 (*høy risiko*):

- **Sosiale forhold:** Arbeidspraksis og ansattes rettigheter.
 - o Arbeidsoperasjoner og produksjon:
 - *Teknisk omfattende prosesser, med krav til høy kvalifisering av de ansatte, lav risiko (1).*

- *Blandet prosesser, med krav til kvalifiserte og ufaglærte ansatte, middels risiko (2-3).*
 - *Enkle prosesser, som krever stor grad av ufaglærte ansatte, høy risiko (4).*
 - Sikkerhet og opplæring:
 - *Prosesser med lite behov for opplæring og/eller bruk av verneutstyr, lav risiko (1).*
 - *Prosesser med noe behov for opplæring og/eller bruk av verneutstyr, middels risiko (2-3).*
 - *Prosesser med omfattende krav til opplæring og bruk av verneutstyr, høy risiko (4).*
 - Arbeidsforhold:
 - *Liten grad av ugunstig arbeidstid, med fast arbeidslokasjon, lav risiko (1).*
 - *Noe grad av ugunstig tid, eller preg av varierende arbeidslokasjoner, middels risiko (2-3).*
 - *Stor grad av ugunstig tid og/eller preget med varierende arbeidslokasjoner, høy risiko (4).*
- **Klima og Miljø:** Utslipp og ressursforbruk.
 - Klimaendringer:
 - *Lav grad av CO₂ utslipp, eller andre drivhusgasser, lav risiko (1).*
 - *Noe grad av CO₂ utslipp og/eller andre drivhusgasser, middels risiko (2-3).*
 - *Stor grad av CO₂ utslipp og andre drivhusgasser, høy risiko (4)*
 - Forurensing (1-4 akkumulert):
 - *Utgangsrisiko eller gitt generelt liten grad av forurensing, gir lav risiko (1):*
 - *Stor grad av vannforurensing, øker risiko 1.*
 - *Stor grad av partikkel luftforurensning; SO_x, NO_x, O₃, støv, m.m., øker risiko 1.*
 - *Stor grad av støyforurensning, øker risiko 1.*
 - Avfall (1-4 akkumulert):
 - *Utgangsrisiko eller gitt liten mengde avfall, gir lav risiko (1):*
 - *Stor mengder avfall, øker risiko med 1.*
 - *Mange ulike avfallsfraksjoner, eller farlig avfallstype, øker risiko med 1.*
 - *Liten mulighet for gjenvinning eller gjenbruk, øker risiko med 1.*
 - Forbruk av ressurser:
 - *Stor grad av fornybare og/eller resirkulerbare ressurser, lav risiko (1).*
 - *Blandet forbruk, middels risiko (2-3).*
 - *Stor grad av ikke-fornybare/resirkulerte naturressurser, høy risiko (4).*
- **Virksomhetsstyring:** Kompleksitet og sporbarhet.
 - Standardisering og forskriftshåndtering av produksjon/tjenester:
 - *Stor grad av standardisering og lov-/forskriftsregulering, lav risiko (1).*
 - *Noe grad av standardisering eller lov-/forskriftsregulering, middels risiko (2-3)*
 - *Ingen spesifikke krav til standardisering og ingen lovregulering, høy risiko (4).*
 - Dybde av verdi-/forsyningskjeden, sporbarhet og kompleksitet på vare/tjenester:
 - *Jobber direkte med eller er produsent, med få råvarer/enkle tjenester, lav risiko (1).*
 - *Jobber med noen aktører, eller mange råvarer/komplekse tjenester, middels risiko (2-3).*
 - *Jobber med mange aktører og råvarer/komplekse tjenester, høy risiko (4).*
 - Forbruker- og kunderisiko ved bruk av sluttprodukt/tjeneste (1-4):
 - *Vare/tjeneste er enkelt å bruke og krever ikke bruk av verneutstyr (PPE), lav risiko (1).*
 - *Vare/tjeneste krever noe kompetanse eller bruk av bruk av PPE, middels risiko (2-3).*
 - *Vare/tjeneste krever spesial kompetanse og omfattende bruk av PPE, høy risiko (4).*